

Sygn. akt IV CSKP 92/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Anna Owczarek

SSN Władysław Pawlak (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.
przeciwko D. M.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 18 czerwca 2021 r.,

skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 15 kwietnia 2019 r., sygn. akt V ACa (...),

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 czerwca 2018 r. Sąd Okręgowy w T. oddalił powództwo (...) Bank S.A. w W. o zasądzenie od pozwanego D. M. kwoty 123 089,11 zł z ustawowymi odsetkami.

W uzasadnieniu ustalił, że pozwany w 2013 r. zaciągnął u strony powodowej kredyt w wysokości 122 699,39 zł na cele mieszkaniowe, a jego spłata została rozłożona na 30 lat. Bank miał prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem trzydziestodniowego terminu, m.in. z powodu niedotrzymania warunków umowy. W związku z zaleganiem przez pozwanego w płatnościach rat kredytowych strona powodowa we wrześniu 2016 r. wypowiedziała umowę kredytu w części dotyczącej warunków spłaty z powodu braku spłaty wymagalnych rat. Poinformowała, że z upływem 30-dniowego terminu wypowiedzenia cała niespłacona kwota kredytu stanie się natychmiast wymagalna, a spłata zaległości przed terminem wypowiedzenia spowoduje utratę jego mocy.

W listopadzie 2016 r. strona powodowa wezwała pozwanego do zapłaty w terminie 7 dni informując, że w razie braku możliwości jednorazowej zapłaty należności, możliwe jest zawarcie porozumienia lub ugody.

W takim stanie faktycznym Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo podnosząc, że wypowiedzenie umowy kredytu nastąpiło z naruszeniem art. 75c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (jedn. tekst: Dz. U. z 2020 r., poz. 1896; dalej: „pr. bank.”), a w konsekwencji żądanie zapłaty okazało się przedwczesne. Sąd Okręgowy zwrócił też uwagę, iż zarówno ujęcie zobowiązania pozwanego w wyciągu z ksiąg bankowych, jak i wezwanie do zapłaty z listopada 2016 r. oraz pozew nie wywarły skutku wypowiedzenia, skoro nie czyniły zadość wymaganiom z art. 75c ust. 1-3 pr. bank.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny oddalił apelację strony powodowej, w której, niezależnie od zakwestionowania prawidłowości zastosowania prawa materialnego, skutkującego podważeniem prawidłowości wypowiedzenia umowy kredytu, zarzuciła nieważność postępowania przed Sądem Okręgowym z uwagi na pozbawienie jej możliwości obrony swych praw w związku z uwzględnieniem przez Sąd pierwszej instancji okoliczności, które nie były przedmiotem zarzutów pozwanego, ani też strona powodowa nie została poinformowana przed wydaniem wyroku o przyjętej przez Sąd podstawie oddalenia powództwa. Strona powodowa złożyła w postępowaniu apelacyjnym wnioski dowodowe, które zostały przez Sąd Apelacyjny uwzględnione.

Sąd Apelacyjny uzupełnił podstawę faktyczną rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego i dodatkowo ustalił, że w okresie od października 2014 r. do sierpnia 2016 r. pozwany był wielokrotnie informowany o powstałym zadłużeniu z umowy kredytu oraz wzywany do zapewnienia na rachunku bankowym, prowadzonym dla wpłat rat kredytowych, środków pieniężnych. Pismem z dnia 26 października 2016 r. strona powodowa poinformowała pozwanego, że w związku z wypowiedzeniem umowy kredytu zamierza dochodzić roszczeń z nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie spłaty kredytu i poinformowała o możliwości skorzystania z programu przewidującego szczególne warunki restrukturyzacyjne zadłużenia. Propozycje te były ponawiane w późniejszych pismach.

Sąd drugiej instancji nie podzielił stanowiska strony powodowej co do nieważności postępowania przed Sądem Okręgowym. Wskazał, że uwzględnienie przez Sąd pierwszej instancji z urzędu nieprawidłowości wypowiedzenia umowy kredytu nastąpiło w ramach stosowania prawa materialnego i nie mogło być rozpatrywane w kategoriach eksponowanej w apelacji bezwzględnej przesłanki procesowej. Natomiast brak informacji Sądu odnośnie do podstawy rozstrzygnięcia należy rozpatrywać z punktu widzenia ewentualnego uchybienia procesowego, które w rozpoznawanej sprawie nie miało jednak wpływu na wynik sprawy.

Odnosząc się do kwestii materialno-prawnych Sąd drugiej instancji stwierdził, że niedochowanie przez stronę powodową wymogów z art. 75c pr. bank. doprowadziło do nieważności wypowiedzenia umowy kredytu.

W skardze kasacyjnej strona powodowa zaskarżyła wyrok Sądu drugiej instancji w całości i wniosła o jego uchylenie z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania. Zarzuciła naruszenie: 1) prawa procesowego, tj. art. 379 pkt 5 k.p.c. przez nieuprawnione przyjęcie, że mimo zaistnienia nieważności postępowania w związku z pozbawieniem jej możliwości obrony swych praw, co miało miejsce w postępowaniu bezpośrednio poprzedzającym wydanie orzeczenia przez Sąd pierwszej instancji, nie doszło do nieważności postępowania przed tym Sądem, a także wskutek nieuprawnionego przyjęcia, że brak informacji odnośnie do podstawy rozstrzygnięcia należy rozpatrywać z punktu widzenia ewentualnego

uchybień procesowych, które w tej sprawie nie miało wpływu na wynik w sprawie, podczas gdy stwierdzenie nieważności postępowania skutkuje jego zniesieniem, zaś przewidziana w art. 379 k.p.c., nieważność obowiązuje niezależnie od okoliczności i oceny wpływu na wynik sprawy; 2) prawa materialnego, tj. art. 75c pr. bank. przez: nieuprawnione przyjęcie, iż przepis ten ustanawia obowiązek banku poprzedzenia wypowiedzenia umowy kredytu wezwaniem, o którym mowa w tym przepisie, oraz umożliwieniem dłużnikowi wystąpienia z wnioskiem o restrukturyzację, a których naruszenie skutkuje sankcją nieważności wypowiedzenia na podstawie art. 58 § 1 k.c., podczas gdy powołany przepis prawa bankowego takiej sankcji nie przewiduje, a jego naruszenie powinno być rozpatrywane w kontekście ewentualnej odpowiedzialności odszkodowawczej banku wobec kredytobiorcy; nieuprawnione uznanie, iż naruszenie tego przepisu skutkuje nieważnością wypowiedzenia, pomimo zmiany tego przepisu, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.; nieuprawnione uznanie, iż dla uwzględnienia skutków niewdrożenia art. 75c pr. bank., obojętna pozostaje całkowicie bierna postawa pozwanego, który nie wykazywał jakiegokolwiek woli restrukturyzacji swoich zobowiązań i który również na etapie postępowania sądowego nie składał wniosku o restrukturyzację.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzut kasacyjny naruszenia art. 379 pkt 5 k.p.c., w sytuacji w której strona powodowa przyczynę nieważności postępowania łączy wyłącznie z postępowaniem przed Sądem pierwszej instancji, nie jest sformułowany poprawnie, gdyż nie został powiązany z naruszeniem art. 386 § 2 k.p.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 września 2017 r., I CSK 59/17, nie publ.).

W orzecznictwie, na gruncie art. 379 pkt 5 k.p.c., zostało już wyjaśnione, że pozbawienie możliwości obrony swych praw zachodzi, jeżeli z powodu wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej, będących skutkiem naruszenia konkretnych przepisów kodeksu postępowania cywilnego, których nie można było usunąć przed wydaniem orzeczenia w danej instancji, strona nie mogła, wbrew swej woli, brać i nie brała udziału w postępowaniu lub jego istotnej części

(zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2020 r., I PK 249/18, nie publ. i przywołane w uzasadnieniu orzecznictwo).

Wbrew jednak stanowisku strony powodowej, postępowanie przed Sądem pierwszej instancji nie było dotknięte zarzucaną nieważnością. Sąd Okręgowy nie orzekał na innej niż wskazana przez stronę powodową podstawie prawnej, lecz badał wymogi prawidłowości wypowiedzenia umowy kredytowej na podstawie wskazanych w uzasadnieniu wyroku przepisów prawnych. Sądy *meriti* stosują z urzędu właściwe przepisy prawa materialnego i brak w tej materii inicjatywy strony nie może być uznany za działanie sprzeczne z art. 321 k.p.c. W sytuacji, gdy strona powodowa wywodziła roszczenie o zapłatę z wypowiedzenia umowy kredytu, obowiązana była przedstawić w pozwie wszelkie dowody, w tym potwierdzające skuteczność wypowiedzenia. Sąd pierwszej instancji nie miał obowiązku zwrócenia uwagi stronie powodowej, która jest profesjonalnym uczestnikiem obrotu prawnego, w dodatku, reprezentowanym przez zawodowego pełnomocnika, na braki w zakresie udowodnienia przesłanek skuteczności wypowiedzenia.

Wykazanie przez stronę powodową wyczerpania trybu, o którym stanowi art. 75 c pr. bank., miało wpływ na ocenę dochodzonego roszczenia z perspektywy prawa materialnego, co oznacza że po stronie pozwanego nie istniał prawny obowiązek zakwestionowania skuteczności wypowiedzenia ze względu na pominięcie obligatoryjnej procedury poprzedzającej tę czynność prawną. Strona powodowa, w postępowaniu przed Sądem Okręgowym, nie powoływała się na zastosowanie art. 75c pr. bank., a zatem nie mogło być mowy o konsekwencjach procesowych przewidzianych w art. 230-231 k.p.c.

Nie można też zgodzić się z twierdzeniem strony powodowej, iż banki nie stosują art. 75c pr. bank. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2020 r., V CSK 93/20, nie publ., o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 10 września 2019 r., sygn. akt I AGa 448/18).

Sąd drugiej instancji uznając, że zachodziła potrzeba, w rozumieniu art. 381 k.p.c., uwzględnienia wniosków dowodowych strony powodowej zgłoszonych w postępowaniu odwoławczym przeprowadził je i objął uzupełnioną podstawą

faktyczną rozstrzygnięcia. Stwierdził jednak, że przeprowadzone postępowanie dowodowe nie mogło doprowadzić do uwzględnienia powództwa, gdyż przedłożone dowody z dokumentów nie pozwalały na ich kwalifikację jako spełniających wymogi określone w art. 75c pr. bank.

Artykuł 75c pr. bank. został wprowadzony z dniem 27 listopada 2015 r. ustawą z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1854; por. art. 13). Wówczas został też zmieniony art. 75 ust. 1 pr. bank., stanowiąc że w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w przypadku utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank mógł, z zastrzeżeniem art. 75c, obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu. Kolejna zmiana art. 75 ust. 1 pr. bank. nastąpiła z dniem 1 stycznia 2016 r., w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (jedn. tekst: Dz. U. z 2020 r., poz. 814; dalej: „pr. restruk.”), stanowiąc, że w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w przypadku utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu, o ile ustawa z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne nie stanowi inaczej.

Brzmienie art. 75c pr. bank. w okresie od 27 listopada do 31 grudnia 2015 r. nie pozostawiało więc wątpliwości co do tego, że przed złożeniem przez bank kredytobiorcy oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu konieczne było podjęcie przez bank czynności, o których mowa w art. 75c pr. bank. Nowelizacja art. 75 ust. 1 pr. bank. dokonana ustawą - Prawo restrukturyzacyjne nie oznacza jednak, że art. 75c pr. bank. przestał obowiązywać względnie zmieniło się jego znaczenie w kontekście jednej z wymaganych ustawowo przesłanek poprzedzających wypowiedzenie umowy kredytu. Otóż rozważaną zmianę art. 75 ust. 1 pr. bank. i jego bezpośrednie powiązanie z pr. restruk. należy rozumieć w ten sposób, że w przypadkach, w których kredytobiorca jest objęty jednym z postępowań restrukturyzacyjnych, wymienionych w art. 2 tej ustawy, wypowiedzenie przez bank umowy kredytu musi uwzględniać przepisy tej ustawy i skutki związane z prowadzeniem tych postępowań. Prawo restrukturyzacyjne jest ustawą szczególną w stosunku do pr. bank., co oznacza, że w tych przypadkach,

w których przepisy pr. restruk. mają wpływ na regulacje dotyczące warunków wypowiedzenia umów kredytowych w stosunku do podmiotów, do których ma zastosowanie pr. restruk. i toczy się w stosunku do nich procedura uregulowana w tej ustawie, nie ma zastosowania art. 75c pr. bank. Natomiast w odniesieniu do pozostałych kredytobiorców, do których pr. restrukt. nie ma zastosowania, względnie nie toczy się w stosunku do nich tego rodzaju postępowanie, art. 75c pr. bank. stosuje się bezpośrednio. Innej interpretacji art. 75 ust. 1 i art. 75c pr. bank. sprzeciwia się konstytucyjna zasada równego traktowania podmiotów w obrocie prawnym (art. 32 Konstytucji RP). Mianowicie przedsiębiorcy, do których stosują się przepisy prawa restrukturyzacyjnego i którzy mogą uruchomić stosowne postępowanie, którego przedmiotem jest restrukturyzacja ich zobowiązań (art. 4 ust. 1 w zw. z art. 6 i art. 7 pr. restruk.) byłoby lepiej traktowani niż podmioty, nie podlegające pr. restruk., w tym konsumenci, a to byłoby nie do pogodzenia także z przepisami o szczególnej ochronie tej grupy podmiotów (por. art. 76 Konstytucji RP). W niniejszej sprawie pozwany zawierał umowę kredytu mieszkaniowego jako konsument.

Z brzmienia art. 12 noweli pr. bank. z dnia 25 września 2015 r. wynika, że artykuł 75c pr. bank. odnosi się także do umów kredytowych zawartych przed wejściem w życie tej nowelizacji. Przepis ten bowiem nałożył na banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe obowiązek dostosowania swojej działalności do wymagań określonych w art. 75c w terminie 30 dni od dnia jego wejścia w życie. Właśnie także imperatywne brzmienie art. 12 noweli z dnia 25 września 2015 r. wskazuje, że przewidziana w art. 75c procedura musi poprzedzać wypowiedzenie umowy kredytu. Poza tym również z brzmienia art. 75c ust. 1 pr. bank. jednoznacznie wynika, że tryb ten powinien być uruchomiony przed wypowiedzeniem, w czasie trwania umowy, a nie dopiero po wypowiedzeniu, kiedy umowa kredytu już nie obowiązuje. Potwierdzeniem tego jest również art. 75c ust. 3 pr. bank., w którym jest mowa o zmianie określonych w umowie kredytu warunków lub terminów spłaty.

Zgodnie z art. 75c ust. 1 - 3 pr. bank., jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu tym bank

informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Bank powinien, na wniosek kredytobiorcy, umożliwić restrukturyzację zadłużenia poprzez zmianę określonych w umowie warunków lub terminów spłaty, jeżeli jest uzasadniona dokonana przez bank oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy.

Kategoryczne brzmienie tego przepisu nie pozostawia wątpliwości co do tego, że nakłada on na banki obowiązki polegające na wezwaniu kredytobiorcy, gdy ten opóźnia się ze spłatą zobowiązania, do zapłaty i wyznaczeniu mu terminu nie krótszego niż 14 dni roboczych wraz z pouczeniem o możliwości złożenia w terminie 14 dni roboczych wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Innym natomiast zagadnieniem jest to, czy ostatecznie w ramach procedury restrukturyzacyjnej zostanie zawarte porozumienie pomiędzy bankiem a kredytobiorcą.

Wspomniany już art. 12 noweli pr. bank. na określenie charakteru prawnego regulacji zawartej w art. 75c pr. bank. posługuje się określeniem wymogu jego stosowania przez banki, a zatem jeśli bank nie zastosuje w swej działalności art. 75c pr. bank., to bez znaczenia prawnego pozostaje kwestia wykazania przez kredytobiorcę własnej woli i inicjatywy w restrukturyzacji zadłużenia. Z przepisów tych jednoznacznie wynika, że inicjatywa w uruchomieniu tej procedury spoczywa na banku a nie kredytobiorcy. Celem i istotą tej regulacji jest zapewnienie kredytobiorcy uprawnienia do dalszego kontynuowania umowy kredytu, mimo problemów ze spłatą rat kredytowych, przez umożliwienie restrukturyzacji powstałego zadłużenia i modyfikacji stosunku prawnego na przyszłość.

Ograniczenie sankcji niedochowania przez banki procedury przewidzianej w tych przepisach tylko do odpowiedzialności odszkodowawczej banku nie znajduje uzasadnienia w brzmieniu tych przepisów i ich celu. Zgodzić się trzeba ze skarżącą, iż naruszenie przez bank wymogów z art. 75c pr. nie skutkuje nieważnością wypowiedzenia w rozumieniu art. 58 § 1 k.c., skoro przepisy pr. bank. takiej sankcji nie przewidują. Natomiast w świetle celu i charakteru prawnego art. 75c pr. bank., w kontekście brzmienia art. 12 noweli pr. bank. z dnia 25 września 2015 r., pominięcie tej obowiązkowej procedury przez bank czyni dokonane wypowiedzenie kredytu bezskutecznym. Brak podjęcia przez bank

ustawowo przewidzianych czynności, które poprzedzają wypowiedzenie, czynią wypowiedzenie przedwczesnym. W sytuacji, w której dana czynność prawna, w tym wypadku wypowiedzenie umowy, jest przedwczesna, to z tej przyczyny nie może być kwalifikowana jako nieważna, lecz bezskuteczna z tego względu, że nie została poprzedzona dokonaniem innych wymaganych ustawą czynności, tak jak to miało miejsce w tej sprawie.

Oczywiście można mieć spore zastrzeżenia co do przyjętej przez ustawodawcę techniki legislacyjnej (por. np. art. 687 k.c. lub art. 703 k.c.), w kontekście jednostki redakcyjnej umiejscowionej po unormowaniach dotyczących wypowiedzenia umowy kredytu, ale układ redakcyjny sam w sobie nie stanowi wyłącznego źródła dekodowania normy prawnej zawartej w art. 75c pr. bank. w zw. z art. 12 noweli do pr. bank. z dnia 25 września 2015 r. Również okoliczność, że literalna wykładnia art. 75c pr. bank., zwłaszcza po zmianie art. 75 ust. 1 pr. bank., która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r., budzi wątpliwości, nie prowadzi jednak do podzielenia zarzutów strony powodowej. W razie bowiem gdy wyniki wykładni językowej nie rozwiązują wątpliwości koniecznym staje się odwołanie do wykładni teleologicznej i systemowej.

W tym miejscu należy też zwrócić uwagę, że Prawo restrukturyzacyjne, które weszło w życie w dniu 1 stycznia 2016 r. (z wyjątkami przewidzianymi w art. 456) wraz ze zmianą art. 75 ust. 1 pr. bank., zostało uchwalone 15 maja 2015 r., zaś wprowadzenie art. 75c pr. bank. wraz ze zmianą art. 75 ust. 1 pr. bank. (w którym odwołano się wprost do art. 75c pr. bank.) nastąpiło w listopadzie 2015 r. nowelą do prawa bankowego z dnia 25 września 2015 r. Zaistniała więc sytuacja, w której wcześniej uchwalona ustawa dotycząca szczegółowej regulacji weszła w życie później niż uchwalona ogólna regulacja nowelizująca prawo bankowe. Ustawodawca, uchwalając nowelę prawa bankowego (wrzesień 2015 r.), w wyniku której zmienił art. 75 ust. 1 pr. bank. przez odwołanie się do art. 75c pr. bank., nie zauważył, że wcześniej uchwalona ustawa - Prawo restrukturyzacyjne również zmieniła art. 75 ust. 1 i dostosowała go wyłącznie do regulacji wynikającej z tej szczególnej w stosunku do prawa bankowego ustawy. W efekcie ustawodawca nie nadał art. 75 ust. 1 brzmienia uwzględniającego nowelizację prawa bankowego wynikającą z ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne i nowelizację

prawa bankowego z września 2015 r. Oczywistym jest więc, że zawarta w ustawie - Prawo restrukturyzacyjne nowelizacja art. 75 ust. 1 pr. bank. mogła zmienić art. 75 ust. 1 pr. bank. w takim zakresie, w jakim wynikało to z przedmiotu unormowań tej ustawy, natomiast nie mogła wykluczyć zastosowania art. 75c pr. bank. w odniesieniu do tych kredytobiorców, do których ustawa - Prawo restrukturyzacyjne nie ma zastosowania i nie toczy się w stosunku do nich przewidziane w tej ustawie postępowanie. Mając na względzie powyższe okoliczności należy przyjąć, że art. 75 ust. 1 pr. bank. należy interpretować w ten sposób, że wypowiedzenie kredytu jest ograniczone art. 75c pr. bankowego (reguła ogólna), natomiast w przypadkach przewidzianych w ustawie - Prawo restrukturyzacyjne wypowiedzenie umowy kredytu jest ograniczone przepisami tej ustawy (reguła szczególna) i wówczas nie ma zastosowania art. 75c pr. bank. Innymi słowy, art. 75c pr. bank. ma zastosowanie do wszystkich umów kredytu, z wyjątkiem tych, z których zadłużenie jest objęte postępowaniem restrukturyzacyjnym prowadzonym na podstawie ustawy - Prawo restrukturyzacyjne.

Zarzut strony powodowej, iż art. 75c pr. nie ma zastosowania w tej sprawie ze względu na datę powstania zadłużenia także okazał się bezzasadny. Z art. 12 noweli pr. bank. z dnia 25 września 2015 r. wynika, że ustawodawca dał bankom czas 30 dni od dnia wejścia jej w życie na dostosowanie ich działalności do wymagań określonych w art. 75c pr. bank. W stanie faktycznym sprawy z treści wypowiedzenia z dnia 7 września 2016 r. (k. 97) wynika, że zważywszy na wysokość wskazanego zadłużenia (1 974,80 zł) oraz jego składniki (zaległy kapitał - 491,46 zł, zaległe odsetki - 1 450 zł, odsetki od zadłużenia przeterminowanego - 7,89 zł i opłaty bankowe - 25 zł), w kontekście

wynikających z harmonogramu wysokości miesięcznych rat kapitałowo-odsetkowych w 2016 r. (k. 117 i n. oraz k. 186 i n.), objęte wypowiedzeniem zadłużenie powstało już po upływie terminu, o którym mowa w art. 12 powołanej noweli pr. bank.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c.